

Ekerö 10 juni 2019

Interpellation till Kommunalrådet Adam Reuterskiöld

Avseende Ekerö pastorats försäljning av Adelsö Hembygdsgård.

Bakgrund

Adelsö Hembygdsgård tillkom år 1939. Lantbrukaren Gustav Claesson, ägare till gården Uppgården i Hovgården, avled 1936, han hade ingen familj. Claesson hade testamenterat sina pengar till dåvarande Adelsö kommun/Socken. Egendomen med jord, skog och byggnader ingick i arv till hans syskon. Dåvarande kloka kommunpolitiker i Adelsö kommun köpte sedan hela fastigheten av syskonen för de pengar som man ärvt. Merparten av jord och skog såldes till olika jordbrukare. Av Claessons mark återstod sedan ett markområde mellan landsvägen och sjön. Även detta markområde köptes in av Adelsö kommun/Socken för resterande pengar de ärvt. Där det då blev idrottsplats och festplats. Detta markområde är platsen där fotbollsplan, tennisplan, festplats, badplats och Alsnö udd finns idag. Adelsö kommun behöll också byggnaderna på gården Uppgården. Vilka är de byggnader som idag är, där café Hovgården ligger och som drivs av en privat aktör och som Ekerö kommun fortfarande äger och som underhålls och sköts av Adelsös Hembygdslag.

Adelsö kommunfullmäktige beslutade 1939 att Uppgårdens stora ladugård skulle byggas om till Hembygdsgård. Det kostade 15 000 kr vilket motsvarar drygt 400 000 kr i dag. Hembygdsgården blev ett centrum för allt som hände på ön. Här var föreningsmöten, födelsedagsfester, skördefester, bröllop och andra fester, begravningskaffe, bio och så vidare. Här fanns också ett bibliotek. Efter kommunsammanslagningen och en längre tid därefter fattades beslut att göra hembygdsgården till förskola, varpå krav ställdes att Ekerö kommun skulle bygga en ny hembygdsgård. Den benämndes som bastun. Hembygdsgården har byggts om i olika etapper. En genomgripande om-tillbyggnad skedde i mitten på 70-talet. Då byggdes den stora tillbyggnaden norr om det befintliga huset. Och då tillkom förskolan. 1991 byggdes det nuvarande köket med mera. Ekerö kommun svarade länge för en vaktmästare på deltid och för städningen. Men denna service avvecklades så småningom.

Under år 2008 togs kontakter mellan Ekerö pastorat och Ekerö kommun som ledde till att kommunen erbjöd pastoratet att köpa hembygdsgården för en symbolisk summa, för att slippa ta ansvaret och dess kostnader för renovering. Köpesumman var 200 000kr. Detta trots att dåvarande stora ladugård från första början köpts in och byggts om till hembygdsgård av Adelsö kommun.

Beslut om försäljning togs i kommunfullmäktige 2008-03-18.

Vid försäljningen sågs Ekerö pastorat som en garant att Hembygdsgården fortfarande skulle ses som att Adelsöborna ägde den, enligt de tidigare donerade medlen och dåvarande politiska beslut.

Och nu efter 11 år vill Ekerö pastorat ta bort sitt ansvar av ägande till hembygdsgården genom att sälja och detta trots att pastoratets köp av hembygdsgården återigen betalades av donationer från Adelsöbor efter sin död.

I köpeavtalet mellan kommunen och Ekerö pastorat finns en hyresintäktsgaranti på 350 tkr/år för förskola och 100 tkr/år av Södertörns brandförsvaret för brandstation t.o.m. 2031, men som kan sägas upp innan avtalstidens utgång, samt ett villkor att förskolan skulle vara kvar och att föreningslivet på ön skulle kunna utnyttja lokalerna där som tidigare.

I avtalet finns även en förköpsklausul som ger kommunen rätt att köpa tillbaka hembygdsgården.

När kommunens försäljning till pastoratet skedde pågick diskussionerna under flera år och NU ska beslutet tas så fort som möjligt. Det kan ev. leda till att beslut om försäljning och beslut om förköpsklausulen inte sker på rätt sätt eller rätt nivå, eftersom försäljningsbeslutet togs av Kommunfullmäktige, bör beslutet tas av kommunfullmäktige.

Det ger inte heller föreningarna och Adelsöborna tid att agera i en fråga som för Adelsöborna kan jämföras med försäljningen av "Sanduddensskolan" eller övriga verksamheter inom Ekerö kommun.

Det måste till en dialog med kommunen, pastoratet, föreningarna och Adelsöborna för att få till en lösning som håller för framtiden.

För att kunna upprätthålla och utveckla det rika, lokala och levande kultur- och föreningslivet på Adelsö, är Hembygdsgården helt nödvändig. För att säkerställa att det fortsätter vara så i framtiden, vilar ett tungt ansvar på Ekerö kommun och Ekerö pastorat. I lokalerna bedrivs idag förskola, brandvärn, vallokal, föreningsverksamhet, kyrka, andra aktiviteter av Adelsöbor och utomstående. Det är dessutom den enda offentliga möteslokalen.

Hembygdsgården och Uppgården samt markområdet kring festplats, idrottsplats och badplats finns för att Gustav Claesson efter sin död lät sina tillgångar tillfalla Adelsö kommun.

Med hänvisning till ovanstående vill vi ställa följande frågor:

Frågor

1. Anser kommunalrådet att kommunen har ett ansvar för att tillgodose behovet av en samlingslokal på Adelsö för Adelsös innevånare?
2. Avser du som kommunalråd verka för att det kommer till stånd en dialog mellan kommunen, pastorat, föreningar och Adelsöbor, för att komma fram till en lösning som håller för framtiden?
3. Anser kommunalrådet att Ekerö kommun bör utnyttja sin förköpsrätt i detta fall och i och med detta även ansvara för underhållet?

För Mälarökoalitionen

Desirée Björk

Öpartiet